

SISZÁNTÚL

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben hához hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, ahétfő és
önnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XII. évfolyam 162. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1916 július 19.

Nem alakult nemzeti kormány Romániában.

Bukarest, július 18.

Néhány bukaresti lapnak a pártközi
kormányra vonatkozó hírével szemben a
Libertatea a következőket írja:

— A bukaresti Zsóké klubban a liberá-
lis pártnak egyik volt miniszter tagja és
Bratianu miniszterelnöknek intim barátja
többek jelenlétében a következő nyilatkozatot
tette:

— Néhány nap óta az a hír ke-
ring, hogy a miniszterelnök arról
értesítette volna Filipescut, misze-
rint hajlandó egy olyan nemzeti
kormány alakítására, melyben részt
vehetnének Take Jonescu és Fili-
pescu is. Az én tudomásom szerint
azonban a dolog úgy áll, hogy Bra-
tianu háború esetén nem akar nem-
zeti kormányt s ennek az elnöksé-
gét sem volna hajlandó elfogadni.
Amit tudok az az, hogy Bratianu
szívesen venné, ha Stelian vissza-
térne a pártba s talán ennek a nyo-
mán keletkezett a nemzeti kormány-
ról szóló mese, ismert dolog lévén,
hogy egy idő óta Stelian francia
barát politikát hirdet, az ő kedvéért
azonban Bratianu egyelőre sem há-
borúra, sem nemzeti kormányra
nem gondol. A háborút illetőleg
kétségtelen, hogy Bratianu, az a
higgadt és előrelátó ember semmi
reményt sem nyújtott arra senki-
nek, még kevésbé Filipescunak,
hogy a központi hatalmak ellen
hangolt kormányalakításra vállal-
koznék.

Kijelentem úgy a magam, mint
pár társam nevében is, hogy a kor-
mány egyáltalán nem hajlandó olyan
helyzet megteremtésére vállalkozni,

mely a központi hatalmakkal kö-
tött gazdasági egyezmények meg-
hiúsítására vezessen, nem, kivált
most, midőn minden számítás sze-

rint a világháború végső döntő üt-
közetei folynak le. Megirhatja, hogy
Bratianu csak mosolyog, ha a fenti
híreket hallja.

Meghiúsult orosz előretörések.

Orosz hadszíntér. Budapest, július 18. (Hivatalos.) Bukoviná-
ban és a Prislop nyeregtől északra fekvő területen a tegnapi nap neve-
zetesebb esemény nélkül telt el.

Zabiénél és Tartarovnál az oroszok előretolt őrállásainkat vissza-
szorították. A főállásunk ellen intézett támadásai az ellenség nagy vesz-
teségei mellett meghiúsultak.

Radzivilovtól északra és Lucktól délnyugatra is visszavertük az
ellenség előretöréseit.

Agyuharc az olasz fronton.

Olasz hadszíntér. Budapest, július 18. (Hivatalos.) Az Ortler
területen visszavertük az ellenség támadását a thurvizer hágó ellen.
Riva városa, a Borcola szoros és az Aspach völgy közti arcvonalkunk,
valamint egyes szakaszok a Dolomitokban élénkebb ágyutüz alatt állot-
tak. A Karinthiai harcvonalon az agyuharc a Bellach és Reibler szaka-
kazon tovább tart. Ezzel Malborgeth is lőtte az olasz tüzérség. A
Frattengrabenban (Pontepától északnyugatra) este erős csattogás volt
hallható. Részünkről ott nem álltak csapatok harcban.

Az Isonzó harcvonalon az ellenséges tüzérség, különösen a görzi
hidő ellen élénkebb tevékenységet fejtett ki.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, július 18. (Hivatalos.) Nincs
esemény. Höfer. (Min. eln. sajtóosztály.)

Japán, francia és szerb foglyok Kelet-Galiciában.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) Dornavatráról jelentik:
Az oroszok a megszállott bukovinai területtel határos Kelet-Galiciát any-
nyira elzárták, hogy semmi hír nem érkezik ide. Katonai tekintetben a
helyzet javult. Az utóbbi napokban az oroszok átesoportosították csapa-
taikat s pótolni igyekeztek veszteségeiket. Az utóbbi harcokban sok
foglyot ejtettünk, köztük francia és japán tisztet és szerb gyalogosokat.

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában

!! Nagy nyári occasió keretében !!

Legujabb ruhaselymek, Grenadinok, Epongeok, Batisztok,
Cartonok és Zephirek. Gyönyörű Blousok, kor. 9-50, 12-50,
16-50 és feljebb. Divatos gallérok és Rüsök, napernyők,
keztük, harisnyák, tricok és soknik. Vászón és szalma ka-
lapok. Fehérneműek, ing, gallér, kézelők, nyakkendők. Ridicü-
lök. Szőnyegek és függönyök kerülnek legolcsóbban eladásra!

Czifra Kálmán dr főispán otthon.

Ez itt a kedvesség háza. Szaniszló utca 16. Keskeny, magas ajtó, kis folyosó, aztán árnyékunk rávetődik a hall üvegére s nyílik rögtön. Eleven, finomul ivezett homlokú fiúcska hajlik meg, komolysága még jobban kiemeli gyermekded szépségét és kimondhatatlan báját. A tegyelmzett gyermek áll előttünk, mérsékelt temperamentumával, szabályozott mozdulataival, amelyekből a grációzitás sugarai ragyognak. Szemei örömet fejeznek ki, tetszik neki ez a mozgás, jövő, menés, távirathordók jelennek meg minden órában, levelek érkeznek, levelek mennek, látogatók érkeznek s a kis fiú boldog és büszke: az apja körül hullámszik le ez az új élet.

A kis fiú, a főispán fia előre szalad s valamit sug az apjának, aki levél- és távirathalmazba mélyedve dolgozik. Izlésesen berendezett dolgozószoba; ez is, mint a fogadószoba, enyhe világos színeivel jelzi, hogy itt egy derült lelkű és kedélyű férfi él és dolgozik.

Czifra Kálmán dr főispán nem most szerezte azt a modort, amellyel egyszerre közelebb hoz mindenkit magához, olyan közelre, hogy ő és vendége kellő távlatból megláthatják egymást világosan és tisztán. Régi magyar urak átkarolták és megölték vendégeiket, a főispán ezt egy kézszerítással s két szóval megteszi. De ez volt ő mindig s ez a jovialitás, ez a nyílt őszinteség, a magyaros vendéglátásnak ez az utánozhatatlan s művelt nemzeteknek is páratlan kedvessége édesatyjáról öröklődött, a melegséget, gyöngédséget anyja, a most gyengélkedő matróna ruházta rá.

Itt nincs géne, itt nincs feszesség, egykettő, vége minden elfogódottságnak, nem is volt, sohase lesz. Már beszélünk.

— Ezeket itt elintéztém, válaszoltam rájuk. Kedves levelek. Mindenki ír, táviratoz levelet küld. Istenem, ha azt a sok pénzt, amit kiadtak, valami közölcra adnánk, például a vak katonák részére... Ha lehetne. Bár lehetne.

Egy pillanatig utána néz ennek a gondolatnak, hogy milyen jó volna abbahagyni a megszokott inaktív kiadásokat s csak hasznos közölcokra adni mindent, mikor örülünk vagy busulunk. Aztán int:

— Majd...

Aztán négy táviratot vesz elő.

— Ezek érdekelhetik a *Tiszántúl* t, ha már kíváncsi az üdvözlésekre.

A négy távirat így szól:

Fetser győri püspöké:

Szivem mélyéből üdvözlöm és a jó Isten legbőségesebb áldását esdem le igaz tisztelettel és szeretettel főispáni működésére.

Fetser Antal püspök.

A nagyváradai káptalané:

Nagyvárad városa főispánjává történt kinevezetése alkalmából a legszívélyesebb üdvözlését és jó kívánatait küldi működésére Isten áldását kívánja

A nagyváradai lat. szert. káptalan.

Korniss grófé:

Főispáni kinevezésedhez őszintén gratulál

Korniss Károly családjával.

Beöthy Lászlóé:

Legőszintébb szívből melegen gratulál s kéri Istent, adjon erőt számodra mindazt megvalósíthatni, mit kötelesség-érző, erős egyéniséged az állás elfoglalásánál maga elé tűzött

régi barátod

Beöthy László.

Aztán beszélgetésünk átszalad a multra s érinti a holt vizek felületét gyors szárnyveréssel. A miért-ek és hogyan-ok most világosan állnak előttünk s észrevehető az ő életének vezető szárnya: a kötelességérzet, a morális kötelességtudás s a munka. Vidám, jellemző történetek mélyéről pedig felbukkan a régi világ avatag felfogásának tarthatatlansága s a művelődés terjedésének félre nem érhető vágya és kívánsága.

Végül egy kérdés:

— A főispáni programról a beiktatás előtt tudhatunk valamit?

— Még utána sem. Nincs program, csak cselekvés. Egy jó régi mondás fejezi ki ezt: „Ha új állásba jutsz, először informálsd magad, aztán reformálj.”

Azzal az érzéssel távoztunk, hogy a főispán erejének tudatában van. Könnyen véghezviszi azt, ami most nehéznek látszik. Mert dolgozik és tud dolgoztatni.

Kész

a magyar-osztrák kiegyezés.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) A Vossische Zeitung jelentí: Az osztrák-magyar megbízottak megérkeztek Berlinbe, hogy a Németországgal való gazdasági és politikai egyezségről tárgyaljanak. A megbízottak azt az örvendetes hírt kapták, hogy *Ausztria és Magyarország között a kiegyezés*, mely egyik előfeltétele a német birodalommal való megegyezésnek, már *majdnem teljesen kész.*

A jégpusztítás következménye.

Kevés az üveges és a cserepező.

A mult heti rémes jégverés nyomai még mindig lépten nyomon előttünk vannak. Az utcákra a házak úgy néznek ki, mintha az ellenség géppuskája pusztított volna végig.

A jég által bevert ablaktáblák maradványai még mindig mutatják a borzalmas jégverést s a nagy pusztítás nyomait nem is lehet egyhamar eltüntetni, mert sem üveges munkás nincs elég, sem elegendő üvegtábla nincs készletben. Ha az összes ablakokat, amiket a jégvihar összerombolt, beakarjuk csináltatni, pár waggon üvegre van szükség, aminek a szállítása a mai közlekedési viszonyok mellett, roppant nehéz.

Az üvegesek ki is használják a mostani helyzetet. A legkisebb üvegtábla 4 korona, de egy nagyobb ablaktábla ára 8—10 korona.

Még nagyobb a kár az épülettetőzeten, ami csak az utóbbi napok állandó esése alatt tünt ki.

A tetőcserepet az óriási, tyuktojás nagyságu jég összetörte; a régebbi, avult zsindeleteteket pedig összelukgalt. Némelyik tető olyan mint a rosta. Jött rá több napig tartó zápor, amitől a lakások beáztak. Igen sok háznál a mennyezetet keresztül csorgott a lakásokba a víz, s tönkretette a butorokat. Több uri lakásban százkra menő kárt tett a tetőn át becsorgó víz a butorokban. A szegényebb házakban tele van a padlás tállakkal, vedrékkel s más edényekkel, s ezekkel igyekeznek a tetőnyíláson befolyó vizet felfogni.

A cserepező mestereket valósággal megrohanták a háztulajdonosok. Mind azonnal szeretné a háza tetőjét kijavíttatni, a cserepezők azonban nem képesek eleget tenni a megrendeléseknek. Itt is ugyanaz a helyzet, mint az üvegeseknél: nincs munkás és kevés a cserepészlet.

A cserep ára hallatlan magasra szökött. Hornyolt cserep ezre 70—72 korona volt, most 200—220 koronáért adják s még így sem kapni megfelelő mennyiségben. A rendes sima cserep ezre 40 korona volt, most pedig 110 korona.

A házigazdák azonban készséggel fizetik ezeket a magas árakat, csak hogy mielőbb rendbe hozathassák házaikat s megóvják a víz további rongálásától.

* **Gyönyörű rózsás arc** a nő legszebb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára 2 K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimandózy-palota.

Csipke és kézimunka függönyök tisztítása
Női- és férfi ruhák száraz vegytisztítása

Fehérnemű gőzmosás, sima daradok átvásalása különkénti árban

Tábori zöld festés

Szives megbízást kér: kiváló tisztelettel

Haltenberger Vilmos

Vasalás és javítás saját szabó-osztályban
Gyász esetben festést feketére soron kívül

Szőnyegek tisztítása, megóvása
Postai megbízások soron kívül

Felvételi üzlet: Rákóczi-ut 7., Szent István-palota. Telefon szám: 14—69. Gyár az állomás felett. Telefon szám: 34.

Fegyverszünetet

közvetit a spanyol király.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) *Madridból jelentik: Alfons spanyol király azon járadozik, hogy a mostani offenzíva abbahagyása után fegyverszünetet közvetit a harcban álló felek között.*

A Stochod mellett nem ejtenek foglyot.

Basel, július 18. Eruszilov főhadiszállásáról jelenti a *Basler Nachrichten* tudósítója: A Stochod mellett vívott csatákat a legnagyobb kegyetlenség és vadság jellemzi. A németek, a kik mindjárt szuronynyal és puskatussal dolgoznak, lelkes hurrákiáltással rohantak előre. Minden talpalatnyi földet véröntözött, nincs pardon, foglyokat sem itt, sem ott nem ejtenek.

Az olasz-német konfliktus.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) **Luganóból táviratozzák:** Római jelentés szerint a minisztertanács elhatározta, hogy teljesen csatlakozik a párisi gazdasági konferencia programjához. A kabinet tanácskozott a Németország ellen érvényesítendő represszáliákról. A király fogadta Bisolattit, aki legfőbb szóvivője a Németországgal való háborúnak. Az *Idea Nazionale* megállapítja, hogy a helyzet ma Németországgal ugyanaz, mint 1915. májusában volt a monarchiával szemben.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) **A Journal des Debats** jelenti: Páris, London és Pétervár helyeslik a Németországnak adandó olasz jegyzéket, melyet óvatosan irtak meg Olaszországban.

Buvárhajók ágyúzták az angol keleti partvidéket.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) **A Wolff ügynökség** jelenti: Buvárhajóink ágyúzták a Steahasi műveket az angol keleti partok mentén. Ugyanott 10-14-en buvárhajónk 2 halászgőzöst s 2 halászcirkózt semmisített meg.

Az orosz párt bukása Japánban.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából jelentik: Okuma japán miniszterelnök beadta lemondását, mert a közvélemény nem helyesli a legutóbbi közölt orosz-japán egyezséget. Derachi tábornok, aki oroszellenes hajlamu, hajlandó kabinetet alakítani.

Orosz repülők kudarca a rigai öbölnél.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) **A Wolff-ügynökség** jelenti: Július 17-én 3 orosz repülő megtámadta könnyű haderőnket a rigai öböl bejáratánál. Az ellenséges repülők közül egyet védőágyunk tüze lelőtt, kettőt elüztünk.

Az angolok vesztesége közel 400.000 ember.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Katonai körök szerint az angol lapok veszteségi lajstromából kitűnik, hogy az offenzíva kezdete óta 3-4000 elesett tiszt neve szerepel e lajstromokban, ami 200-tól 400.000-ig terjedő elesett legénységnek felel meg.

Döntőbiróság az Unió és Mexikó között.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) **Washingtonból** jelentik, hogy Wilson elnök elfogadta Caranzának a döntőbiróság felállítására vonatkozó javaslatát.

Lankad a harc nyugaton.

Berlin, július 18. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Az arcvonal északi részén állásaink előtt számos helyen visszavertük az ellenséges járőröket. Egyik járőrünk Vernelbertől keletre az angolok árkában egy tisztet, 4 altisztet s 11 főnyi legénységet elfogott.

A Somme mindkét oldalán ellenségeink tűzérési előkészítésre használták fel a napot. Azokat az erős támadásukat, amelyeket este és éjjel Bezières és az attól keletre levő állás ellen Piasch, Maisonette, Barleux és Soyecourt ellen irányultak, az ellenség súlyos veszteségei mellett mindenütt meghiúsítottuk.

A Maas területén időnkint élénk tüzelés és kisebb kézigránát harcok.

Erősen támadnak az oroszok.

Keleti hadszíntér.

Hindenburg tábornagy hadserege: Az oroszok Rigától délre és délkeletre folytatják erős támadásaikat, amelyek állásaink előtt véresen omlanak össze, ott pedig, ahol egészen árkaikba jutnak, ellentámadásainkkal verjük vissza azokat.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: A helyzet általánosságban változatlan.

Linsingen tábornagy hadserege: Az oroszok támadásait Lucktól nyugatra és délnyugatra könnyű szerrel visszavertük.

Bothmer gróf tábornok hadserege: Kisebbségi csatáktól eltekintve nem volt esemény.

Balkáni hadszíntér.

Nincs nevezetesebb esemény. (Min. eln. sajtóosztály.)

A franciák föladják Verdunt?

Hamburg, július 18. A *Hamburger Fremdenblatt*nak jelentik az orosz határról: A Ruszkoje Szlovo párisi levelezője, akinek jó összeköttetései vannak a hivatalos francia körökben, legutóbbi jelentésében azt írja, hogy a francia hadsereg vezető körei komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a francia frontot Verdun mögé helyezték.

A németek legutóbbi sikerei Verdunnál azt eredményezték, hogy a francia állások koncentrikus tűzbe kerültek. Számítanak arra, hogy Verdun föladásának morális hatását csökkenteni fogja a francia sajtó, amely már eddig is nagy hazafias munkát végzett a közvélemény megnyugtatásával.

A francia 50 évesek.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) A *Frankfurter Zeitung*nak jelentik, hogy Franciaországban augusztus elsejére behívót kaptak az 1888-ik évi korosztálybeliek, vagyis az ötven esztendősek.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 41. a legjobb
bírónak örvendő és legreg-
gibb egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára. Árjegyzék
kiváratra ingyen és bérmentve. Telefon szám 167-43.

Salzburgban fogoly a trónörökös-pár megöletője.

Budapest, július 18. (Saját tudósítónktól.) Münchenből jelentik: Nis bevételével alkalmával az ottani szerb állami levéltárban találtak több olyan okiratot, amelyek segítségével ma már teljesen tisztázott dolog, hogy az osztrák-magyar monarchia trónörökös- és felesége ellen elkövetett gyilkosságnak tervezői csakugyan a szerb tisztikar legmagasabb méltóságai voltak. Kitérnek, hogy a Karagyorgyevics-dinasztia, amelynek most Anglia a legfőbb patrónusa, sohasem szakította meg a legbensőbb összeköttetést a királygyilkos tisztekkel, akiket pedig Sándor király és felesége, Draga Masin elpusztítása után Anglia direkt parancsára eltávolítottak az udvar környékéről.

A nisi levéltár okmányai között találtak egy névjegyzéket, amely a monarchia trónörökös-ellen elkövetett gyilkosság aktív szereplőinek közvetlen parancsnokait és oktatóit tünteti fel.

Ezt a jegyzéket köröztették valamennyi fogolytáborban, ahol szerb tisztek vannak, hogy azok között megtalálják a gyilkosság értelmi szerzőit és indirekt végrehajtóit.

A Salzburg melletti fogolytáborban megtalálták Radakovic szerb ezredesét, aki a szerb hadügyminisztériumban teljesített a háború előtt szolgálatot, akinek neve a többször említett listán legelső sorban szerepel. Az ezredes kihallgatták és vallomása teljesen megvilágította mindazt, ami Belgrádban a szerajevói merénylet előtt történt. Az ezredes a salzburgi helyőrségi főtábornok helyezették el és onnan Szerajevóba szállítják, hogy ott a haditörvényszék elé állítsák.

Radakovic mint főhadnagy részt vett Sándor király és Draga Masin meggyilkolásában.

Inség Biharban? . . .

Dehogyan is nem inség!

Tegnap délután a Tisza Kálmán-téren, a Mária szoborral szemben, a vármegyeház kapubejáratánál nagy tömeg falusi asszony telepedett le. Sötétkék rokolyájukban ott gubbasztottak az aszfalton és zsi bongtak.

— Mit csinálnak itt kérdeztük.

— Megyünk a főispánhoz, válaszolták innen is, onnan is.

— Kik maguk?

— Körösújfalusiak.

— Mit akarnak?

— Elverte a jég mindenünket, nincs ennivaló, lisztet kérünk, kiáltozták innen is onnan is.

— Aztán ki megy fel?

— Már fent van négy ember a faluból.

A főispánnál senki sem volt. Az alispánnál járt a négy körösújfalusi ember.

A következők villantak meg a mi okos fejünkben: inség Biharban, az éhező nép a megyeháza előtt, kenyeret követelnek az alispántól. Rettenetes. Mi lesz a pesti lapokban rólunk.

Elek Mór a megyei Közélelmezési Hivatal vezetője aztán elmondotta, miben áll ez az „inség“:

— Mikor a lisztet kiadják a falvaknak, a lakosokat dobszóral hívták fel, hogy igényeiket jelentsék be. Egyesek kérelmeztek. Voltak akik hetek múltán jelentkeztek, a mikor már a jelentkezést nem fogadták el. Ezek összeszedelődtek, összeállottak küldöttséggé, s „inség, inség“ kiáltással lisztet követelnek. Utasítottuk Nagy Márton főszolgabíró, hogy adja ki nekik megillető részüket, Inségről szó sincs. Már mannek is haza, megvigasztalódva. Kapnak lisztet s megtanulják, hogy máskor pontosan jelentkezzenek.

Ez az inség deputáció hiteles története.

Hantke Emil hősi halála.

A Tiszántúli szerkesztősége ismét gyászol: egy régi kedves munkatársunk, Hantke Emil pénzügyi titkár, népfőlkelő zászlós, az északi harctéren hősi halált halt.

Ötödik a mi halott hősünk sorában. Dr Mendelényi Béla, Láng István, Molaár Lajos, Bartha Gyula és most Hantke Emil. Mind hosszabb vagy rövidebb ideig belső dolgozóitársai voltak a Tiszántúlnak, meggyőződéses, igaz harcosa a katolikus sajtónak, lelkes munkatársai a keresztény Magyarország visszaállításának. Csupa reménység egy szebb jövőre, a kiknek munkásságától mindenki csak szépet várt. Most vérrel és életükkel adóztak az új szülő hazának.

Hantke Emil pár év előtt Nagyvárad fiatalágának volt egyik kedvelt alakja. Jó kedélyével csak hatalmas termete versenyzett: ő nőtt legnagyobb Nagyváradon, talán még Rész Mihálynál is magasabb volt. Kedélyes baráti körben csak a „kis Hant“ volt a neve Hantke Emilnek. Senki sem gondolta, hogy ilyen fiatalon valóban egy kis hant alá kerül . . .

Mint fiatal joghallgató került a Tiszántúli szerkesztőségbe s eleven tolla, jó humor csakhamar legkedveltebb munkatársaink egyikévé emelkedett. Rendes munkáján kívül tárcákat és humorcsokokat írt, utóbbiakat (H) jelzéssel, mindenikben ott csillogott elpusztíthatlan jó kedélye, ötletessége.

Több évvel eselőtt megvált Nagyváradtól: Zalaegerszegré neveztek ki fogalmazónak a pénzügyigazgatóságához. A dunántúli városban csakhamar beleilleszkedett új társadalmi környezetébe s az ottani társadalmi élet egyik szereplője lett. Hivatalában is tehetsége és szorgalma révén gyorsan haladt; a háború mint pénzügyi titkárt találta.

A mozgósításkor Hantke Emil Nagyváradra vonult a 4 es népfőlkelőkhöz. Előbb itt teljesített szolgálatot Nagyváradon a pótzászlóaljnál, majd egy zászlóaljjal a balkáni harctérré s innen északra vezényelték. Zászlósi rangban szolgált; tisztitársai, legénysége egyaránt szerették és becsülték. Egy győzelmes roham alkalmával orosz golyó oltotta ki életét.

Mint hőst temették el, mint a mi hősünket gyászoljuk. A keresztény Magyarországnak keresztény magyarok véréből kell föltámadnia!

Ki csináltassa meg a háztetőt?

A vízben álló külvárosi szobák.

A minap pusztított hatalmas jégeső a Külvároson és Ujvárosban sajátságos kárt okozott. Beverte nemcsak az ablakokat, hanem a házak rozoga tetejét is, aztán a felhőszakadás szépen becsorgott a viskókba s elárasztotta vizzel az apró szobákat, tönkretette a butorokat.

A lakók követelték, hogy a házigazdák csináltassák meg a háztetőt, a házigazdák pedig szépen a másik fülükre fekdtek. Erre felkerekedtek a Madár, Varju, Magyar-stb. utcák lakói s elmentek a lakók védőjéhez, Kemény L. Ignác kapitányhoz.

— Tessék lejönni s megnézni, milyen vízben élünk.

Kemény kapitány tegnap lement a nevezett utcákba s csupa nedves lett a lába. Bokáig járt a vízben. Ugy találta, hogy a víz bizony becsorog a jégütötte lyukakon s ha teknőt nem tesznek a nyílás alá, bizony megtelnek a szobák vizzel.

Kemény kapitány alkudozni kezdett a háztulajdonosokkal s egynehány helyen egy-egy havi házbér elengedését el is érte, néhány háznál a tulajdonos szíve meglágyult s becsináltatta a tetők nyílásait.

Pár helyen azonban hiábavaló volt a kapacitálás, a háziur esőkönyös maradt. Egynehány ház gazdája hadbavonult, nincs kivel beszélni. A fő azonban, hogy megjelent egy rendőrtisztviselő s foglalkozott a nép bajával és segített is, ahol a házigazdának volt belátása és szíve. A többi helyen a víz tovább csorog és tovább kell teknőt tenni a lyukak alá. Mindegy, a nép hallotta, mihez van joga s majd kényszeríti a házigazdát, akinek kötelessége a tetőt rendbehozni, hogy tönkre ne menjen a szegény lakó kis holmija, ingósága.

Roma, hova való vagy?

Összeirták a cigányokat.

Belügyminiszteri rendelet a kóbor cigányok lisztellátása szempontjából arra volt kíváncsi, hogy Nagyváradon mennyi a kóbor cigány. Hát bizony egy sincsen, mert a mi cigányaink Velencén 30-40 éve laknak, mint Hamza János cigánybíró tanúsítja s 16 éve le is telepedtek oda. Rendes cigánytelep van Velencén, mind nagyváradiak. De azért összeirta őket Kemény L. Ignác kapitány.

Összesen 318 cigány él a telepen, 43 hadbavonult. Ez összesen 361. Ebből 119 gyermek, 105 férfi és 94 nő. Ezek szerződés alapján dolgoznak Darnán, Tataroson, Mezőtelegden téglá és sárkésztésnél és kutat tisztitanak. Sose lopnak, mondják ők. Mindet turnusokban vitte fel a rendőrségre a cigánybíró s ott előadták, hova valók s mi a vallásuk.

Legtöbb (80 százalék) római katolikus a nagyváradiak, csak azok reformátusok, g. katolikusok és g. keletiek, akik vidékről jöttek be.

Már Gabrielly Lajos kanonok plebános korában megkezdte a vadházasságok kiirtását s utóda Halász Gyula plebános fáradha-

tatlan működésével és atyai rábeszélésével kivitte, hogy öt család kivételével a vadházasok törvényesen, egyházjogilag is megesküdtek. A fiatal nemzedék már mind törvényes házasságban élnek. E munkában Halász plebános nemcsak a jó szót nem sajnálta, hanem az ő jó szívével anyagi segítséget is juttatott a rászorulóknak, titokban, reklám, feltűnés nélkül, hogy ne tudja a jobb kéz, mit ad a bal.

Kemény L. Ignác kapitány is hozzájárult a törvényesítéshez okiratok megszerzésével és pénzzel s ő tanuskodott is nekik, amiért nagyon hálásak iránta.

A belügyminiszter tegnap sürgönyben hívta fel a rendőrséget, hogy jelentse a cigányok összeírása kérdésében. El is ment a jelentés. A cigánysoron attól tartanak, hogy cigánytáborba viszik őket, vagy kényszerorozást tartanak köztük. Persze, ez nem igaz.

Mikor az ablakok nyitva vannak.

Besurranó tolvaj működik.

Az utóbbi időben nem mulik el olyan nap, amelyen ne érkezne a rendőrségre feljelentés olyan irányban, hogy valaki bemászott az ablakon és elvitt mindent, amit hirtelenében össze tudott kapkodni. A tolvajok ezen fajtáját besurranóknak hívják. A tolvajlásnak egyik legegyszerűbb fajtája, nem kell hozzá semmi eszköz, semmi mechanika, de annál nagyobb ügyesség. Észrevételül bemászni az ablakon, azután kiugrani nem könnyű mesterség, gyakorlott hiúz szem és macskaügyesség szükséges hozzá.

Most egy páratlan ügyességű besurranó tolvaj kerülhetett Nagyváradra, aki nap-nap után követi el tolvajlásait, s még fényes nappal sem riad vissza az ablakon keresztül való bemászástól. Tegnap délelőtt is három helyen surrant be a nyitott ablakokon.

A lopások egész sorozatát tudnánk felsorolni, amelyekből leginkább kitűnve, hogy egy és ugyanazon ember nyugtalanítja az embereket.

Természetesen a most igen szükséges és értékes portékákat szedi össze; ruhákat, cipőket és fehérneműket. Emellett a pénztől sem tartózkodik.

Igy például az elmúlt napokban a Kálvária utcán fényes nappal bemászott egy járásbírói irodáját szobájába s két öltözet ruhával elruccant. Ugyanaznap éjjel a Kolozvári utcát kereste fel és *Dancse* János koresmáros és vállalkozó nyitott ablakán akart bemászni, de a járőrök megzavarták, s így más utat választott, a kapun keresztül ment be és a koresma helyiség pénztárát fosztotta meg 130 koronától. Egy pár napon belül a Velence parton ütötte fel működése tanyáját és a nyitott ablakon keresztül bemászva több helyről fehérneműket vitt magával.

Tegnapelőtt éjjel a Deák Ferenc utcán próbálkozott meg Bilja Milán 70 gyalogezredbeli százados lakásán. Itt a százados felesége észrevette, hogy jár valaki a szobában, segítségért kiáltott, mire a betörő megugrott s a már magához vett holmikat: négy kabátot és egy pár fűzős cipőt eldobta magától.

Tegnap újra fényes nappal folytatta manipulációját. Egy jó óra leforgása alatt három egymástól távolos helyen surrant be a nyitott lakásokba. Délután fél 11 órakor a Szalárdi-utcán a Mándoki-nővérek lakásába hatolt be és lopott el fehérneműket. 12 órakor a Kórház utca 17. szám alatt próbálkozott,

de eredménytelenül. Déli háromnegyed egykor pedig a Schlauch-tér 18. szám alatt özv. *Lukách* Gusztávnál mászott be az utcai lakás nyitott ablakán. Innen finom csipkés női fehérneműket és lakcipőket emelt el 540 korona értékben.

Ezen száraz tények fényesen mutatják, hogy egy ügyes besurranó tolvaj garázdálkodik. A rendőrség detektívtestülete széles körben és minden irányban nyomoz utána. Nem lehetetlen, hogy *Földesi* Imrével állunk szemben. — Remélhetőleg csakhamar kézrekerül az ügyes tolvaj.

HIREK

* **Személyi hir.** *Pernecky* Jenő altábornagy, honvéd kerületi parancsnok Nagyváradra érkezett s szemlét tart a honvédség felett.

* **Gróf Tisza Kálmán — őrnagy.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király borosjenői és szegedi gróf Tisza Kálmán szolgálaton kívüli viszonybeli századosnak az őrnagyi címet és jelleget adományozta.

* **A központi választmány ülése.** Nagyvárad város központi választmánya tegnap délután a városházán ülést tartott, amelyen *Rimler* Károly polgármester elnökléte alatt dr. *Molnár* Imre, dr. *Mihályi* Lajos, *Sulyok* István, dr. *Adorján* Ármán és dr. *Cseresnyés* Béla tb. tanácsnok voltak jelen. A közszemlére kitett jövő évi választók névjegyzéke ellen egyetlen felszólalás adatkelt be: *Gruden* Iván nyug. őrnagy, aki ez évben költözött Budapestről Nagyváradra, kérte felvételét a választók közzé. A kérelmet teljesítették. A határozatot aug 5-ig közszemlére függesztik ki.

* **Katholikus egyházi kodex.** *Luganoból* jelentik: *Gasparri* római szentzéki bíboros befejezte a katolikus egyház kodexét. A hatalmas egyházi jogi mű ezen-
tul egységesen és egyetemlegesen szabályozza a laikusok számára is az egyházi jogot éppen úgy, mint azt annak idején a régi corpus juris canonici tette. A nagy művet még XIII. Leó pápa kezdte meg, de befejezését nem érte meg. A munkát teljesen s ő szellemében folytatták és fejezték most be. A katolikus egyházi törvénykönyv az egyház számára éppen olyan fontos és alapvető jogi mű, mint amilyen például a franciák számára a Code Napoleon.

* **Katonai kitüntetés.** A hivatalos lap közli, hogy a király ns. *Könczöl* Győző 101. gya. bel. főhadnagyot a katonai érdemkereszt hadiértményes III. osztályával tüntette ki.

* **Kitüntetés a halál után.** *Széchenyi* Alajos gróf, a 7. számú honvéd huszárezred hadapródja, a ki 1915 június 25-én Dobronoucnál hősi halált halt, miközben parancsnok, az azóta szintén elhunyt *Batthyány* Tamás gróf huszárezredes orosz fogságba esett, most kapta meg az elsőosztályú vitézségi érmét. A legfelsőbb kitüntetést a főparancsnokság küldte el *Széchenyi* Emil gróf országos képviselőnek, a magyar Vörös Kereszt Egyesület főmegbizottjának, a hősi halált halt gróf özvegyének.

* **Elhunyt püspök.** Eszékéről jelentik: *Krapacz* püspök tüdőgyulladásban hirtelen meghalt.

* **A nagyváradai nyomdatulajdonosok,** mint a Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége tagjai, július hó 16-án értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy hosszú éveken át a városi nyomtatványok vállalatba adásánál észlelt sérelmeket orvosolni igyekezzenek. Ugyanis eddig mindenkor egy-egy nagyobb vállalat részesedett csak a szállításban. Tekintve az egyenlő teherviselés elvét, küldöttségileg fogják kérni a polgármestert, hogy jövőben ezen munkálatok megosztassanak. Ugyancsak kérni fogják, hogy olyan etikai hiba el ne kövessék, mint a közlelmezési hivatal legutóbbi pályázatánál, amikor nem a legmértékesebb ajánlattevő kapta a megrendelést, hanem ezen ajánlat alapján másnak adták azt. Az értekezlet kimondta, hogy tagjai ilyen kísérletezési célokra többé nem hajlandók.

* **Bogyay őrnagy temetése.** — Tegnap reggel 8 órakor ment végbe a tragikus végű *Bogyay* Jenő es. és kir. kamarás, I. huszárezredbeli őrnagy temetése. A csapatkórház udvarán volt felállítva a díszes ravatal, amelyen hatalmas érekeporsóban, virágoktól körülvéve feküdt az elhunyt. A családtagokon kívül megjelent a temetésen az I. ső huszárezred tisztikara *Remenár* kapitány vezetésével, valamint a többi Nagyváradon állomásozó tisztek *Obrinesák* István honvédezerede, *Balihar* János ezredes, *Vencel* alezredes és *Kun* Frigyes őrnaggyal az élén. A temetés 8 órakor vette kezdetét a kath. egyház szertartása szerint. A halottat beszentelték és azután a koporsót feltették a díszes halotti kocsi s az impozáns gyászmenet a pályaudvarhoz indult. A gyászmenetet egy szakasz lovaskatona vezette s a zenekar gyászindulókat játszott. A huszárok a pályaudvaron diszlovással bucsúztak el a tragikus végű őrnagyuktól, akinek holttemét hazaszállították *Gyenesdiósr*a, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. — A temetést *Veiszlovits* A. és fia temetkezési vállalata rendezte.

* **Dijazzuk jobban az orvosokat.** Az Országos Orvosszövetség erősen megokolt memorandumot intézett *Biharmegye* alispánjához. Ebben felhívja a vármegye figyelmét a változott viszonyokra, amelyekhez nem illik az orvosi teendő, műtétek eddigi díjazása. Fel kell emelni a kezelési díjat, a fuvarköltséget, jobba, emberségszerűbbé kell tenni az orvosok megélhetését, hogy az ifjak a pályát megkedveljék s a háboru után előreláthatólag beálló orvoshiányt mielőbb pótolják. Ezt pedig csak a díjazások és ellátások maximálásával lehet elérni. A *Kéty* Endre báró elnök aláírásával ellátott körirat az orvosi tevékenység értékelésének hatalmas szövege s hisszük, hogy méltánytársa talál a megváltásnál.

* **A szőlők állapota a bihardiószegei kerületben.** A bihardiószegei szőlészeti és borászati felügyelő a következő jelentést küldte a földmiveltésügyi miniszterhez a bihardiószegei kerület szőlőinek állapotáról:

A tavaszi fegy, valamint a virágzásra kedvezőtlen éjjeli lehülések, helyenkint jégverések, továbbá a peronospora eddig is érzékeny károkat okoztak. Közepes termésre van kilátás.

* **Lamm J. kényszeregyezsége.** *Lamm* J. Zöldfa utcai ruhakereskedő kényszeregyezsége ajánlott fel a nagyváradai törvényszéknél, de a hitelezők ezt nem fogadták el, s így nem sikerült a kényszeregyezség. Ha a végzést nem támadják meg holnaputánig, akkor a csődbiztos megnyitja a csődöt *Lamm* J.-égg ellen.

*** Egy rokkant katona alkalmazást keres.** A magyar rokkantügyi bizottság értesítette Nagyvárad városát, hogy *Mundrucz Péter* 37. gy. ezredbeli rokkant katona Nagyváradon, vagy vidékén óhajt foglalkozást nyerni. A 27 éves, nős, egy gyermekes szegény rokkant katona a balkézén béna. Irni, olvasni tud. Őr vagy szolgálást kér. Beszél magyarul és románul. Ahinek szüksége volna a derék rokkant katona szolgálatára, a polgármesteri hivatal 3. sz. szobájában nyer bővebb felvilágosítást.

*** Fuchs Jakabné magyarsága.** Egy vásárlási ügy tréfás megírásánál megemlítettük a Korona kávéház tulajdonosnőjének kiejtését. Most azt az értesítést kaptuk, hogy *Fuchs Jakabné* urnő Mezőtúron született, de 10 évig külföldön élt, ez idő alatt franciául és németül beszélt, s ennek hatása érzik meg kiejtésén, de magyarsága kétségtelen. Amit mi nem is vontunk kétségbe.

*** Nehéz a helyzet a Sárreéten.** A sárreíti tüdőbeteg gondozó intézet elnöke: *Miskolczy Pál* dr azt jelenti az alispánnak, hogy az intézetnek működése nem szünetel, nagyok a nehézségek, de azokat eddig legyőzték. A jövedelem kevés, de az áldozatkészség segít ezen. Az intézetnek elnökei *Jezerniczky Dénes*, *Bakacs Béla* dr, *Frankó Endre* és *Balázsházy Iván* főszolgabírák.

*** Változás a táborigazgatásban.** A 6., 10., 14., 20., 28., 37., 41., 43., 76., 78., 81., 85., 91., 103., 109., 138., 146., 148., 210., 228., 230., 301.—II., 301—III., 303., 305., 306., 309., 310., 311., 312., 314., 320., 321., 322., 325., 326., 327., 328., 329., 330., 331., 609 és 614 számú táborigazgatások további intézkedésig magánbeszélgetések nem küldhetők.

A legjobb molyirtó szerek u. m. mirt Bagaria-Papir, Molygyökér, Tabaco, Mof, Tarmalit, Camfor, terpetin, Zacherlin, stb. már kapható *Farkas István* „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

*** Kiadó** Beöthy Ödön u. 7. sz. házban kétszobás udvari lakás aug. 1 től. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r. t.-nél Nagyvárad.

x Poloskairtó NOXIN biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag *Farkas István* Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

Kiadó Kossuth-u. 2. sz. házban a *Kertész S. Sándor* féle üzlethelyiség s ugyanott egy kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Forelin a legjobb és legbiztosabb tolette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadás ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ára 1:20. Kapható *Farkas István* „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

*** Figyelem!** Szepességi leáruk, vásznak damasztok. Beöthy Ödön-u. 1. Bejárat a kapu alatt balra.

IRODALOM

Uj idők. Az Uj Idők legújabb száma amatőr fényképpályázatának díjnyertes képeiből közöl sorozatot, míg haretéri felvételei felolvasják a négy világtáj különböző haretereinek érdekes eseményeit. A szövegrészből megemlítjük *Herczeg Ferenc* regényét, melynek címe az Arany hegedű, *Bíró Lajos*: Rátóti című dialógusát, *Gellért Mária*: Uzsonna című elbeszélését és *Lyka Károly* cikkét, *Gábor József*: Csak semmi ostobaság című elbeszélése, a Pillanatfelvételek rovata, cikk a művészi textilmunkákról, *Pe terdy Andor*, *Ottlik Pálma* és *Zoltán Andor*

versei egészítik még ki a lap szövegrészét. Előfizetési díj egész évre husz, negyedévre öt korona.

A „**Vasárnapi Ujság**” július 16-iki száma a háborús felvételeknek ismét pompás sorozatát közli a haretérre küldött munkatársaitól *Balogh Rudolf*tól és *Jelky Gyulától*, kik mellett az amatőrök is gazdagították a szám illusztrációs tartalmát. Szövegrészből *Havas Alisz* nagy feltűnést keltett új regényének a „*Szent Borbála képé*”-nek és *Walter Bloem* „*Az elvesztett baba*” című regénye fordításának folytatását közli. *Benedek János* hazafias költeménye a magyar tanítókról, *Szóllósi Zsigmond* tárcája, s a rendes beti rovatok: a háború napjai, Irodalom és művészet, Sakjáték, Halálozás stb. A „**Vasárnapi Ujság**” előfizetési ára negyedévre öt kor. Megrendelhető a „**Vasárnapi Ujság**” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4 sz.)

SZÍNHÁZ.

A mai szinlap:

Este 8 és fél órakor, rendes helyárrakkal:

Mágnás Miska.

Operett 3 felvonásban.

Személyek:

Korláth Kázmér gróf	Leövey Leó
Korláth Lotti grófnő	Bánházi Teréz
Rolla grófnő, leányuk	Komáromi Gizi
Gida gróf, fiuk	Perényi Kálmán
Teresényi Tikszai gróf	Molnár Rezső
Marica grófnő	Somogyi Rózi
Baracs Iván	Bihari Sándor
Szele, Korláth gróf titkárja	Dózsa István
Maresa, mosogatóleány	Sz. Zsigmondy A.
Miska, istállófiú	Tompa Béla

Heti műsor:

Szerdán: *Mágnás Miska*. (Huszonötödik jubileumi előadás.)

Csütörtökön: *Gózon Gyula* és társulatának fellépte.

Penteeken: *Gózon Gyula* és társulatának fellépte.

Szombaton: *Taifun*. (Mándoki Panni fellépte.)

Vasárnap délután: A pálinka.

Vasárnap este: Leányvásár.

Rigoletto.

Bármilyen volt is a most vége felé közeledő színházi évad alatt, egy hiányt sajnosan kellett konstatálnunk: operaelőadás nem volt. Igaz ugyan, hogy a most színházbajáró közönség jórésze általánosságban nem nagyon érezte meg ezt a hiányt, mert zenei igényeit a *Mágnás Miska* 25 előadása, zsúfolt ház előtt, teljesen kielégítette; de az is igaz, hogy az idén megnyilvánult fokozott érdeklődés a színház iránt megérdemelte volna az igazgató és a konzorcium részéről azt a viszonzást, hogy a műsor színvonalára opera előadásokkal emeltessék. Ha vendégszereplés kell hozzá, hát lehetett volna vendégszereplőket hozatni; még talán annyiba sem kerültek volna, mint némely, a moziktól átvett kabarétársaságok.

Ennek a hiánynak némi pótlását jegyezzük fel a tegnapi estéről, amikor *Verdi* örökzöld operája, a *Rigoletto* került színi. Első és egyetlen opera-előadás az idén.

Már maga az a körülmény, hogy valahára opera előadást hallhattunk, eseményt jelentett ebben a mágnásiskás világban;

még kedvesebbé tette ezt az igazán művészi estét a két vendégszereplés.

Babits Vilma *Gilda* szerepét énekelte. Már előző évekről, kedves ismerősünk a művésznő, akinek csodásan magas, végtelenül lágy, pompásan csengő, üde, gyönyörűen iskolázott szopránja remekül érvényesült. Feltétlen biztos a hangvétele, hanganyaga minden árnyalatot tökéletesen színezt, ehhez még a művésznő kitűnő játéka — olyan alakítást nyújtott, melynél szebbet képzelni sem lehet. *Halmos János*ról, másik vendégünkről nagyobb dicsőretet nem mondhatunk, mint hogy meló partnere *Babits Vilma* mának. Igazi nemes csengésű, lágy, hűvös tenor hangja van, mely terjedelmével, kifejező erejével, abszolút biztonságával egyszerűen meghódította a közönséget. *Halmos János* egyike a legszebb jövőjű magyar tenoristáknak, akinek hangja már is rendkívül értékes, tökéletesen iskolázott, pedig még fejlődést is ígér. Itt van az a tenorista, akit a Szigligeti színház évek óta nélkülöz és eddig hiába keresett. A tegnapi előadás után nem tudunk mást ajánlani, mint ide-szerződését, a mint csak lehet.

Harmadik, a ki tökéleteset nyújtott, *Bihary Sándor* volt a címszerepben. Meglátszott rajta, hogy micsoda öröme telt benne, hogy végre hangjához, tudásához és tehetségéhez méltó szerepet kapott. Pompás baritonja, énektudása, remek maszkija és egész alakításának megrázó drámai ereje méltán sorakoztatták szerepét a két vendég mellé.

Ilyen pompás együttes, mint a minő *Babits Vilma*, *Halmos János* és *Bihary Sándor* nyújtottak, a legszebb színházi esték sorába sorolhatók. A közönség nem győzte a három főszereplőt eleget tapsolni.

Csak elismeréssel emlékezhetünk meg *Pogány Jankáról*, *Vankról* és *Sik Rozáról*, valamint a zenekarról is.

Váradi Aladár karriert a honvédszerepléssel igazán szép és művészi munkát produkált.

Az énekkar is jó volt, kivált ha számba vesszük, hogy a tömegjeleneteknél voltak vagy — ötven ötven helyett, a megfogyott létszám szerény keretei szerint.

A nézőtér zsúfolásig megtelt: okulás a jövőre. Talán a következő évadban többet fogunk kapni az igazi művészetből is. A tegnapi előadás a közönség jobbjelű részének valóságos oázist jelentett. Bizonytalán a művészeknek is.

A Mágnás Miska — huszonötödik előadás.

Ünnepi előadásra libben ma este szét a Szigligeti színház színpadának függönye, mert a színháznak és vele együtt a közönségnek, vidéken nem igen kínálkozó ünnepe lesz ezen az estén.

Mágnás Miska, a diadalmas operett-előadás forró sikerekkel és zsúfolt házakkal teli útjában elérkezett a huszonötödik előadás határkövéhez, amelytől művészi ambíciójuk teljes kielégítettségével tekinthetnek vissza mindazok, akik nemcsak részesei, hanem kivívói és buzgó harcosai voltak az operett nálunk aratott jelentős sikerének.

Sz. Zsigmondy Anna, *Bihari Sándor*, *Tompa Béla*, *Vigh Manó* és *Komáromi Gizi* állnak a ma este ünneplők elősorában, akiket ezen az estén is kétségtelenül jó megérdemelt elismeréssel tüntet ki a köz-

zónség, amelynek azzal kedveskedik a szín-
ház vezetősége, hogy a jubiláris előadás al-
kalmából kisorsoltatja a publikum körében
Sz. Zsigmond Anna és Tompa Béla pom-
pásan keretezett nagy fényképeit a Mágna
Miskából.

APOLLÓ mozgó- színház	Szerda
	Az ötezer éves átok dráma 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, va- sárnap és ünnepponon 8 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.	

Legújabb táviratok.

Álhir cseh, tót és román katonák megadásáról.

Budapest, július 18. (Saját tu-
dósítónktól.) A sajtószállásról meg-
cáfolják orosz forrásból terjesztett
azt a hírt, hogy a legutóbbi bu-
kovinai harcokban 3 cseh ezred
legénysége és 1 tót zászlóalj, va-
lamint 30.000 román katona a ma-
gyar-osztrák hadseregéből megadta
volna magát.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

DR. PAPP KANOLY.

Megjelent:

**„A magyar nemzet történeti
joga hazánk területéhez a
Kárpátoktól le az Adriáig.”**

Írta: **dr. Karácsonyi János,**
a m. tudományos akadémia tagja.

Ára: **3 korona.**

Kapható a **Szent László nyomdában.**

A *Budapesti Hirlap* így ír e kiváló
történeti műről:

— Ez a könyv nagy erkölcsi erőt ad
jogainkhoz való szívós ragaszkodásunkhoz,
nemzeti államiságunk teljes kiépítéséhez.

Az *Alkotmány* így ír:

— Jeles történettudósnak, Karácsonyi
János olyan munkával jó a háború köze-
pette, mely valóban mint fényező fog rá-
világítani a magyar nemzet történelmi jo-
gára.

A MŰJÉG

naponkénti rendszeres szállí-
tását megkezdtük, megrende-
léseket köszönettel veszünk,
előfizetéseket elfogadunk és
előzékeny, pontos kiszolgálá-
sról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

Gazdasági és Iparbank Részvénytársaság

Nagyvárad, Szent László-tér 2. sz.

Alaptőke: 3,010 000 korona.
Tartalékalap: 600.000 kor.

Elfogad betéteket takaré-
pénztári könyvecskékre és
folyószámlára. — Leszámitol
váltókat. — Előleget nyújt
értékpapírokra. Kölcsönöket
ad telekkönyvezett ingatla-
nokra rövidebb és hosszabb
időre. Valamint törlesztéses
jelzálogkölcsönöket is enge-
délyez.

Bővebb felvilágosítást
az intézet nyújt.

Helfy József utóda NAGYVÁRAD.

KOSSUTHLAJOS-UTCA (Gyár-épület)
Telefon szám: 51 Alapítatott 1868. évben.

Zsák- és ponyvakölcsönző üzletemet

ez idén is nagymennyiségű új zsákokkal és viz-
hatlan ponyvával gyarapítottam, úgy hogy a
t. gazdaközönség ide vágó szükségletét a leg-
olcsóbb kölcsönidjakkal mellett tudom kielégíteni.

Ezenkívül mindenféle

Új gabona-, lisztes-, szalma-, heremag- és só-zsákok.

Gépolajokban, hengerolajokban (tovotte) gépkenőc-
ben a legkiválóbb minőségeket tartom állandóan
raktáron. Kötélneműek, gépszijak, dohány, zsákzsine-
gek és kévekötelekben. Nagy választék fiakker taka-
rókban és lópokrócokban.

Gyapju zsákokból nagy raktár!

ÉLŐ MARHÁT,

hizott sertést

legmagasabb árban veszünk

Kemény Testvérek

Nagyszalonta.

Interurbán telefon 7.

EMIR

arcmosó

legtökéletesebb készítmény bőrhámlás
és sömör; továbbá izzadó-, fényes,
zsiros-, atkás (mitesseres) arcra. Ha
naponta többször az arcunkat EMIR-rel
bedörzsöljük, az arc rögtön csodás
szép lesz, mintha valami mesés lehe-
letfinomságu harmattal lenne bevonva.
Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól,
mert csak az EMIR névvel ellátott ere-
deti üvegekért vállal felelőséget a készítő.

Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Alabástrom szappan

legfinomabb illatu és legjobb minőségű
pipere szappan, mert teljesen tiszta nő-
vényi zsirokból van összeállítva, kitű-
nően habzik és teljesen lugmentes.
Pompás illatánál fogva a legelőkelőbb
körökben is általánosan el van terjedve.

Egy darab ára 1 kor. 60 fillér.

Ha szeplőjétől meg akar szabadulni, ha
tiszta fehér arcot óhajt, úgy használjon

Alabástrom- arckenőcsőt

Egy tégly ára 1 kor. 20 fillér.

vidéki megrendeléseket azonnal szál-
litok és 6 korona értékűek költség-
mentesen lesznek szállítva. ::

Fenti szerek kaphatók: a készítő

NÉMETH PÁL

gyógyszerész

Arany Kereszt gyógytára, chemiai és
cosmetikai laboratóriumában Szent
László-tér, a Városháza mellett.

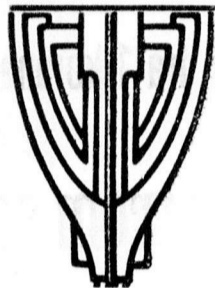
Fenti szerek valódi minőségben beszerezhetők
még Csanda Endre Rákóczi gyógyszerésztárában
Szacsavay-utca, a Vadász drogériában. és Farkas
István Apolló drogériájában.

Ki szépen dolgozik, fehér himzést is vállal, jelentkezzen **Tátray** kézimunka üzletében. Ugyanott egyes szolid leány felvétetik.

Janky Antal Utóda

(Cégtulajdonos Csatáry József.)

A legrégebbi fűszerüzlet
Nagyváradon.

A mai viszonyok közt való nehéz beszerzési viszonyok dacára mindenből teljes raktárkészletet tart

Az Erzsébetligeten lévő **4 új földszintes** házban két és három szobás lakások kiadók. (Püspöki residenciamellett.)

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bémer-tér 3.

Maláta

mázsánsként 5 koronaért

kapható:

MOSKOVITS ADOLF FIAINÁL
Nagyváradon.

5. Elsőrendű **jégszekrények** olcsó árban beszerezhetők

Andrényi Károly és Fiainál
Nagyvárad.

Bérleti hirdetés.

Azonnal kiadók a következő helyiségek:

I. Egy szoba, konyha, kamarából álló I. emeleti udvari lakás a Színház utca 4. sz. házban.

II. Két szoba, konyha, kamarából álló negyedik emeleti udvari lakás a „Fekete Sas” palotában. (Lift.)

III. Három szoba, konyha, kamarából álló I. emeleti utcai lakás a „Zöldfa” épületben.

IV. Öt szoba, konyha, kamara, fürdőszoba, cselédszobából álló II. emeleti erkélyes utcai lakás a „Fekete Sas” palotában. (Lift.)

V. Butorozott egy és kétágyas utcai és udvari szobák a „Zöldfa” épület I. emeletén.

VI. Egy-egy üzlethelyiség a „Sas” és „Zöldfa” passage-ban.

VII. Beraktározásra alkalmas raktárok és pincék a „Zöldfa” épületben.

Közelebbi felvilágosítással szolgál az „Ingatlan Bérlet” részvénytársaság bérleti irodája, Sas passage 24. számú lépcső. (Telefon 14-00.)

Kiadó lakások

és butorozott szobák azonnalra, vagy későbbre.

Szt. János-u. 72. utcai és udvari 3—4 szobás lakások és butorozott szoba azonnalra, vagy későbbre.

Szt. János-u. 61 sz. magánház 4 szoba mellék-helyiségekkel novemberre.

Nagy Sándor-u. 4. modern berendezésű butorozott szobák és lakások egy és két ágyal hosszabb vagy rövidebb időre.

IZSÁK LIDIA

elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad,

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

üzletében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kéz fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskótökbben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

Telefon: 11—53.

NAGYVÁRAD VÁROS VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

A telep telefonja 614.

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA
CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy a legújabb rendszerű

Villamos vasalók,
„**főzőedények,**
„**tea főzők,**

megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók.

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban telefon rendelésre díjmentesen házhoz szállítatunk. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

1 ÓRAI VASALÁS CSAK
12 FILLÉRBE KERÜL.

Főszerelő telefonja

55.

Főszerelő telefonja

55.